

Как да сме християни в съвременната студентска култура

Маркърс Ханисет

Маркърс Ханисет е работил 10 г. с групи на UCSF в Лондон, преди да стане пастор и проповедник.

Университетите се променят бързо. Ако следим новинарските емисии ще установим, че в образователната система има големи размествания на пластове. Днес повече от една трета от младежите от 18 до 21 годишна възраст влизат в университет или колеж, а в бъдеще студентите ще са почти 50 % от всички младежи. Като прибавим новите такси и стипендии, това означава че животът в университета през последните 20 г. се е променил до неузнаваемост.

По какъв начин тези промени се отразяват на студентите и университетите? Малко институти успяха да останат почти незасегнати. На повечето места конкуренцията с другите университети доведе до драматично повишаване на наемите в студентските общежития, до скъсяване на семестрите, за да могат колежите да участват в доходния конферентен бизнес, до лекции които се провеждат от дъжд на вятър и често късно вечер заради пътуващите хонорувани преподаватели. На много места това означава почти пълно отсъствие на социален живот в университетите.

Да се чувстваш неоценен

Накратко, нашите университети и колежи са променени до неузнаваемост. Един професор по английски език ми каза, че ‘повишеният брой студенти означава, че студенти стават и хора, които нямат дарбата да учат. Те се нуждаят от общообразователен курс, не от диплома по английски език. Наистина вече не ми се занимава с такива студенти – не за това доход в университета.’ Ясно е защо той се чувства по този начин.

В резултат обаче, много студенти се чувстват неоценени и се чудят дали на някой изобщо му пука за тях. На много места на никой не му пука. Нов голям играч в сферата на висшето образование са новите университети, които допреди няколко години имаха статут на политехнически институти. Не е лесно да си студент на такова място. Една студентка ми каза, че повечето от нейните колеги се чувстват доста несигурни и комплексирани, защото повече от 95 % от тях идват след като не са се класирали в специалността и университета, в който са желаели. Така те попадат в огромни университети без физиономия, в центъра на големите градове.

Само в Лондон има около 10 подобни университета, всеки с около 15-20000 студенти. Нерядко, след като студентите пристигат, те установяват че ходят с по-голямо желание на лекции отколкото техните преподаватели и че дипломите, на които толкова са се надявали да им донесат успешна кариера всъщност не са толкова престижни, колкото

са смятали. Мнозина идват подмамани от лъжливи обещания. Една реклама на университета в Саутхямптън преди няколко години гласеше: “Университетът в Саутхямптън – вземи диплома, вземи живот.” Най-лошото е, че може да се окаже, че ти не вземаш нито едното, нито другото.

Студентите днес участват в живота на университета на час по лъжичка. Има все по-малко време за социални контакти, защото на много студенти се налага да работят, за да намерят пари за следването си. Все повече студенти предпочитат да живеят у дома и да пътуват до университета всеки ден. Те гледат на следването си като на работа, от която искат да избягат колкото е възможно по-бързо.

Релативизъм

На едно по-дълбоко ниво променящите се университети се отразяват силно не само върху начина на живота на студентите, но и върху техните ценности. Релативизмът по отношение на истината (идеята, че нищо не е истинно за всички и че всеки си живее според своята истина) е идея, която се споделя от мнозина. Поради същата причина тя не се споделя от всички, а други го правят несъзнателно. Накратко казано, в новите университети релативизмът се обособява като ключово понятие в студентския живот вследствие на огромната мулти-културна каша в тях и липсата на опити за сериозно мислене по темата сред студентите. Той е най-ниският общ стандарт за съжителство с всички останали, без да ги предизвикваш относно тяхното мислене. В университетите с по-взискателни преподаватели релативизмът се представя като единствения правилен начин за мислене. “Предполагам, че тук няма такива, които не са релативисти” – с тези думи един лектор започна своята поредица от лекции, на които присъствах. В тези университети релативизмът е ключов не само за студентския, но и за академичния живот. Има още една група студенти и колежи, които не могат да бъдат релативисти в своята дисциплина, но са такива в личните си ценности. Можете да видите най-добре това, като посетите някой медицински университет. Студентите там вярват и им се набива в главата, че има правилни и неправилни диагнози, правилни и неправилни начини да оперираш пациент. Но ако ги заговориш за личните им ценности в кафето, те са толкова неориентирани колкото останалите. Може би дори повече, защото не виждат противоречието между това да цениш истината професионално и да я презираш персонално.

Разбира се, там където се преподава релативизъм, без значение доколко това е академично, се появява един миш-маш от убеждения. Можеш лесно да откриеш всякакви езически общества в университета – общество на магьосниците, на друидите, египетските мистици и какви ли не още. На едно тържество за студенти първа година говорих на обществото на египетските мистици и ги попитах защо смятат, че медитирането върху мислите води до върховен вътрешен мир. “Защото го чувстваме”, отговориха те. “Откъде сте сигурни, че вашите чувства не ви подвеждат?”, попитах аз. “Защото чувстваме, че е така”, беше отговорът. Като че ли говорихме на различни езици. Накрая попитах: “Но как ще обясните моето дълбоко убеждения и чувство, че вашите чувства са погрешни?” На това нямаха отговор. Аз и не очаквах такъв. В нашето съвремие несъответствията в даден мироглед се считат за добродетел. Не само че това не тревожи хората, но и те го възприемат като положително и като потвърждение, че тяхната позиция е толерантна.

Апатия

Това е достатъчно тревожно, но има и друг фактор, който силно влияе на студентския живот в повечето университети и колежи днес: апатията. Колежите вече не са места за лично развитие, а стъпка по стълбата на кариерата. Ползата вече не е в откриването на чудни неща или в чудесната възможност за няколко кратки години човек да размисли върху ценните и истински неща от живота. Днес на университета се гледа като на билет към едно по-задоволено бъдеще. Разбира се, често това не е така, но въпреки това повечето хора гледат на него по този начин.

Какво да правим тогава?

Как тогава можем да взаимодействаме с култура и академична общност, която е толкова яростно настроена против християнството? Първо, трябва да разберем, че няма нищо ново под слънцето. Светът винаги е мразел християните и не е желал да чуе благата вест от нас, защото първо е мразел Исус (Йоан 15:18). Това трябва да е насърчение, а не демотивация да благовестваме, тъй като Исус ни предупреди за него, но и ни даде Великото поръчение, обещавайки да бъде с нас до края на века. Великото поръчение съдържа и убеждението, че по цялата земя ще има ученици, без значение каква е културата на нашите университети и че Христос е този, който ще го направи, като използва нас като Свои инструменти. Враждебността и апатията не би трябвало да ни карат да мислим, че мисията ни е невъзможна, а точно обратното. Те трябва да ни напомнят, че Бог е този, който убеждава и обръща хората.

Парадоксалното е, че двете основни допирни точки са точно тези, върху които релативизмът поставя голямо ударение: важноста на взаимоотношенията и въпросът за ценностите.

В един релативистичен свят не остават много важни неща освен аз-ът и личните взаимоотношения, които карат човек да се чувства добре. Но в дългосрочен план егоцентричните взаимоотношения не удовлетворяват. Често съм чувал хората да казват, че студентите-християни имат междуличностни взаимоотношения, които не съществуват никъде другаде. Разбира се, че ги имат – това е така, защото в техните взаимоотношения присъства и Господ. Подобни взаимоотношения са много атрактивни за външните наблюдатели, което не е изненадващо. Исус каза: “По това ще познаят, че сте мои ученици, ако имате любов помежду си.” Автентичните и благочестивите взаимоотношения показват колко повърхностни и егоистични са взаимоотношенията между останалите. Когато демонстрираме подобни приятелства и казваме на хората благата вест чрез тях ние им показваме, че отговорът на посредствеността е Бог, който ни примирява със Себе си посредством наместническата смърт на Неговия Син и че нашите взаимоотношения се основават на Неговото отношение към нас.

Единствено чрез автентични приятелства ние можем да разберем най-дълбоките тревоги на хората и да противодействаме на апатията, която толкова често завладява живота в университета. Струва ми се, че въпросът за ценностите стои с голяма сила пред много университети и отговорите, които се предлагат са незадоволителни: че няма нищо което си струва, нищо което да е от абсолютно значение, нищо за което да си струва да живееш или да умреш. От общо 16 човека лично познавам осем, които се отказаха от изучаване на предмета “Постмодерни идеи за ценностите”, защото не харесаха или не можеха да понесат отговорите. Докато се опитва да каже, че всичко е еднакво ценно, релативизмът на практика лишава от стойност всяко ценно нещо.

Да предлагаме надежда

На фона на всичко това, благата вест предлага истинска надежда. Надежда, че има неща, които са важни, защото са истинни. Неща, в които да вярваме, защото са истинни. Бог, който открива, който е Господ. Бог, който макар и да позволява да се бунтуваме за кратко време, ще ни съди в Съдния ден. Съдът прави нещата, които сега смятаме за абсолютно важни - нищожни в сравнение с благата вест. Една страхотна допирна точка е да говорим защо християните ценят благата вест за благодатта на Господ Исус повече от всяко друго нещо, което се предлага на този свят. Тя е вечна – всичко останало е преходно. Тя говори за греха, а всичко останало е само лошо прикритие за греха. Тя говори за смъртта – всичко останало се преструва, че смъртта няма да ни постигне или просто ни кара да се чувстваме комфортно, докато я очакваме. Тя твърди, че хората са толкова ценни за Бог, че Господ Исус е умрял, за да ни примири – всичко останало казва, че те не са чак толкова ценни. Тя удовлетворява сега и завинаги, защото крайната цел на Бог в създанието е Неговата собствена слава и това е главната цел на нашето съществуване – всичко останало прославя човека, който въпреки всичките си постижения увяхва и умира като цветята в полето.

Нека не пропускаме възможността да покажем атрактивността на благата вест на тези, на които Господ е дал уши да слушат. Защото той е такъв. Дори в най-трудните университети и колежи можем да сме уверени, че Светият Дух ще свърши Своето дело на разчупване на закоравялите сърца и отваряне на слепите очи. Това е най-фантастичното нещо в евангелизирането – че то е Божие дело! Което означава, че можем да сме съвършено уверени, докато се молим и работим за Господ в университетите и коледжите като членове, лидери, работници и доброволни сътрудници на нашите студентски християнски групи, заедно с нашите молитвени партньори и църкви, че делото не е и не може да бъде напразно.

© Маркър Ханисет. Статията е преведена и използвана с разрешението на автора от уебсайта на Universities and Colleges Christian Fellowship (UCCF), <http://www.bethinking.org>.